

Verbod op gebruik glyfosaat is gifpil voor gemeenten

Weinig enthousiasme voor voorstel Mansveld

Staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu wil dat gemeenten vanaf november 2015 stoppen met het gebruik van chemische middelen bij het schoonhouden van verharding. De staatssecretaris meent dat dit besluit het milieu ten goede komt. Veel gemeenten denken daar anders over.

Auteur: Guy Oldenkotte

Borstelen beschadigt de tegels

Wordt dit het straatbeeld vanaf 2015?

Nadat de Tweede Kamer haar in juli had verzocht om hardere afspraken omtrent de uitbanning van chemische middelen voor het bestrijden van onkruid, heeft staatssecretaris Mansveld begin september nieuwe data voorgesteld. In een brief aan de Tweede Kamer stelt Mansveld voor om het gebruik van chemische middelen door gemeenten en burgers te verbieden vanaf 2015. Vanwege de omslachtigheid van de maatregel mogen chemische middelen nog wel tot 2017 worden ingezet om sport- en recreatieterreinen schoon te houden. De landelijke politiek lijkt tevreden te zijn met de nieuwe data. Maar hoe zit het met de gemeenten?

Els Meewis-Stans: 'Ik vraag me daarom af of het voorstel wel zo verstandig is en of het verbod daadwerkelijk resultaat zal hebben.'

Veel gemeenten halen maximaal profijt uit minimaal gebruik van chemische middelen

Els Meewis-Stans, wethouder gemeente Sittard-Geleen

'Het zal voor ons een lastige opgave zijn om aan het voorstel te voldoen. Wij spuiten op dit moment tweemaal per jaar. Ik heb nog geen idee hoe we dat gaan veranderen, omdat de alternatieven allemaal hun eigen problemen hebben. Al deze alternatieven hebben eveneens een grote invloed op het milieu. Ik vraag me daarom af of het voorstel wel zo verstandig is en of het verbod daadwerkelijk resultaat zal hebben. Ik hoop dat we een alternatief kunnen vinden dat qua kosten goedkoper is dan de huidige methoden. Want borstelen en branden mogen dan wel milieuvriendelijker zijn, ze beschadigen wel het tegelwerk en zadelen de gemeente daardoor op met een extra kostenpost.

Ik zet ook vraagtekens bij het controleren van de nieuwe wet. Wij zitten hier vlak bij de grens. Burgers kunnen hun chemische middelen eenvoudig in België halen zonder dat dat echt valt te controleren. Bovendien gebruiken burgers veel meer gif dan onze medewerkers wanneer ze de verharding schoon proberen te houden. Ze doseren minder nauwkeurig en denken dat een hoge dosering de omgeving langer onkruidvrij zal houden. En door de voorgestelde uitzonderingen wordt toegestaan dat de chemische industrie, die nadrukkelijk aanwezig is in onze gemeente, uit veiligheidsoverwegingen toch chemische middelen mag blijven gebruiken. Het totaalresultaat van het verbod zal in Sittard-Geleen dus beperkt zijn. Wel hebben we inmiddels besloten om daar waar mogelijk vaker zogenaamd printbeton in te zetten. Dit zijn betonnen platen met daarop tegelwerk geprint. Het lijkt op gewone verharding, maar het vergt minder werk om schoon te houden. Dat is een eerste stap, maar ik heb de medewerkers wel aangespoord om op zoek te gaan naar alternatieven.'

Alex ter Horst: 'Ik verwacht dat het budget voor onkruidbestrijding dan vier à vijf keer zo hoog zal moeten zijn.'

Alex ter Horst, gemeente Berkelland

'Ik ben bekend met het voorstel, maar heb me er nog niet echt in verdiept. Wij maken nu nog gebruik van chemische middelen bij het bestrijden van onkruid. Het is de meest kosteneffectieve oplossing. Jaarlijks doen we één spuitronde en één naspuitronde. Daarbij maken wij gebruik van een quad die is uitgerust met een spuitbalk en die alleen daar spuit waar onkruid is. Nergens anders. Het bestrijdingsmiddel wordt dus optimaal ingezet. Voordat wij spuiten, informeren we de burgers en roepen hen op om, indien zij bezwaar hebben tegen inzet van chemische bestrijdingsmiddelen, zelf het onkruid te verwijderen. Dat leidt doorgaans tot heel wat participatie vanuit de bevolking. Als dit voorstel van kracht wordt, dan zal dat echter grote gevolgen hebben. Ik verwacht dat het budget voor onkruidbestrijding dan vier à vijf keer zo hoog zal moeten zijn. Alternatieven zoals de heteluchtmethode, branden of borstelen hebben hun beperkingen. Die vereisen dat we de ondergrond vaker behandelen. Bovendien beschadigen ze de ondergrond en hebben ze andere nadelige milieuconsequenties. Als we vaker moeten bestrijden, hebben we meer CO₂-uitstoot van de voertuigen. Bovendien creëert borstelen veel fijnstof. De enige methode die we tot dusver tot tevredenheid hebben getest, is de Wave-methode. Die maakt gebruik van heet tot kokend water. Maar ook met deze oplossing zal de frequentie van onkruidbestrijding omhoog moeten, tenzij men ermee instemt dat de beeldkwaliteit op sommige plaatsen lager zal zijn. Dat kan er dus toe leiden dat het centrum schoon is, maar dat men in de wijken wat vaker en langer last zal hebben van onkruid op verharding. Een beslissing is echter nog niet genomen.'

Leo Brussé: 'Het is een feit dat spuiten het voordeligst is. We zullen dus moeten onderzoeken wat het alternatief is.'

Leo Brussé, beleidsmedewerker groen gemeente Urk

'Het is goed dat er duidelijkheid komt. Chemische middelen om onkruid te bestrijden zetten wij nu al heel beperkt in, maar een echt actieplan om ons voor te bereiden op het verbod hebben we nog niet. Door het besluit om de wet niet in 2018 maar al in 2015 te laten ingaan, hebben we veel minder voorbereidingstijd. Het is een feit dat spuiten het voordeligst is. We zullen dus moeten onderzoeken wat het alternatief is. De bedrijven zullen proeven moeten doen met zogenaamde laagrisicomiddelen die nog toegestaan zijn, om onder meer de geschiktheid en kosten te bepalen. Chemische bestrijding wordt al jaren meer en meer aan banden gelegd door strengere eisen. De methode mag nog steeds gebruikt worden als er aan de eisen wordt voldaan. Dat is op zich een heel goede zaak. Tot nu toe wordt de onkruidbestrijding verhardingen chemisch gedaan door een gecertificeerd bedrijf. Daarvan is de kwaliteit bekend. Maar we zullen ook keuzes moeten maken wat betreft de gewenste beeldvorming. Zeker nu de meeste gemeenten fors moeten bezuinigen, kunnen de financiële consequenties van deze wet aanzienlijk zijn. Op dit moment is er geen budget om extra of anders georganiseerde onkruidbestrijding op verhardingen uit te voeren. Voor alternatieven kijken we naar brekerzand en andere voegmiddelen. Daar zullen fabrieken en bedrijven in de bestratingsbranche ook op in moeten spelen. We zullen wellicht anders moeten straatvegen, om te voorkomen dat bepaalde vulmiddelen uit de voegen worden gezogen. Enig verslempen van de voeg gebeurt altijd, zodat er altijd wel wat onkruidgroei zal blijven. Daarom moeten niet alleen degenen die machines bouwen of bestrijdingsmethodes bedenken gaan nadenken over alternatieven, maar ook de steen- en tegelfabrikanten, zodat hun producten beter tegemoetkomen aan de nieuwe ontwikkelingen.'

Ingrid van der Aa, gemeente Utrecht

'De gemeente Utrecht heeft het gebruik van chemische middelen om onkruid te bestrijden op verhardingen al in de jaren '90 in de ban gedaan. Het belang van het milieu speelde bij dat besluit een grote rol. Het wetsvoorstel van staatssecretaris Mansveld zal voor onze gemeente dus geen gevolgen hebben. De bestrijding van onkruid is door de gemeente uitbesteed aan aannemers. Die maken gebruik van de thermische methode om de groei van onkruid beperkt te houden. Dit is naar onze mening de geschikte methode in ons land. Wij schrijven echter niets voor in de bestekken. De keuze voor een bepaalde methode is helemaal aan de aannemer. Wel sluiten we chemische bestrijding uit.

Bij het inrichten van de openbare ruimte houden we soms op voorhand al rekening met de kans op de groei van onkruid. Daarom is er op sommige plaatsen voor gekozen om de ruimte te asfalteren in plaats van te bestraten. Sommige groene stukken zijn bewust bedekt met bodembedekkers om die groei van onkruid te minimaliseren. In Utrecht proberen we altijd creatief te denken om een milieuvriendelijke oplossing te vinden. Daar wordt in de budgetten rekening mee gehouden.'

Voorbarig voorstel?

Hoewel het voorstel van staatssecretaris Mansveld de goedkeuring kan wegdragen van het overgrote deel van de Tweede Kamer, lijken de gemeenten verre van gelukkig te zijn met het plan. De gemeente Utrecht is duidelijk een uitzondering. De stad plukt nu de vruchten van de vroegtijdige erkenning van 'groen' binnen de gemeente. Maar elders kan de wet, en zeker het besluit om de invoerdatum te vervroegen, op weinig begrip rekenen. De inzet van chemische middelen is in veel gemeenten vooral een financiële overweging. In een tijd waarin budgetten het toch al hard hebben te verduren, zijn de nieuwe wet en de financiële gevolgen ervan een bittere pil die geslikt moet worden. Hoewel alle betrokkenen die door dit vakblad werden benaderd zich kunnen vinden in de motieven, vragen velen zich af

of de ambtenaren ook hebben nagedacht over de consequenties. 'Den Haag lijkt de ene kuil te willen vullen met het zand uit een andere kuil', was een opmerking die werd geplaatst. In haar brief aan de Tweede Kamer erkent Mansveld dat de termijnen ambitieus zijn. Ze zullen, zo zegt ze, het uiterste vergen van de sector om met nieuwe methodes te komen. Het gebruik van laagrisicomiddelen op basis van maleinehydrazide zou eventueel toegestaan kunnen worden. Het voorstel van Mansveld schept daar ruimte voor, zolang de fabrikanten kunnen aantonen dat het risico van deze middelen laag is. Dat geeft te denken, daar verschillende gemeenten aangeven dat ze het gebruik van chemische middelen nu al tot een minimum beperken. Klaarblijkelijk weegt de dosering van de middelen niet mee. En dat terwijl in veel gemeenten stevig

is nagedacht over hoe men de dosering en de negatieve gevolgen van het gebruik van chemische middelen tot een minimum kan beperken. Met haar voorstel scoort Mansveld punten in de Kamer, maar creëert ze tegelijkertijd een zwerende wond in het land. Een wond waar – voorlopig – geen spuit tegen is opgewassen.

Stuur dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.stadengroen.nl/artikel.asp?id=41-4128>